

Παρέμβαση του Αντιπροέδρου της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής Ελλάδος στη 2^η Διεθνή Συνάντηση των Αθηνών για τις ΜΜΕ

Εναρκτήρια Συνεδρίαση:

Ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων στην εμβάθυνση της οικονομικής δημοκρατίας

Κυρίες και Κύριοι καλημέρα και από εμένα,

Με την κρίση να διαρκεί περισσότερο απ' ό,τι αναμενόταν, σήμερα, ο επαναπροσδιορισμός του ρόλου και του τρόπου δράσης της κοινωνίας των πολιτών είναι πιο αναγκαίος από ποτέ, για να καταστούν οι πολίτες πραγματικοί και βασικοί πρωταγωνιστές στους δύσκολους καιρούς που διανύουμε. Κυρίως όμως, για να αναζωπυρωθεί κάτι που φαίνεται να έχει εξασθενήσει τόσο στη χώρα μας όσο και στην Ευρώπη: **ο κοινωνικός διάλογος**.

Για την ΟΚΕ μάλιστα, που αποτελεί το συνταγματικά κατοχυρωμένο βήμα του οργανωμένου κοινωνικού διαλόγου, η προώθησή του αποτελεί βασική επιδίωξη.

Πλέον απέχουμε πολύ από την εποχή, που ο όρος «κοινωνικός διάλογος» ταυτιζόταν με τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων, για την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Σήμερα, ο κοινωνικός διάλογος είναι μια ευρύτερη διαδικασία διαβούλευσης.

Η θεσμοθέτησή του και η ανάπτυξή του στο βαθμό αυτό αποτελεί μια κατάκτηση.

Μια δημοκρατική κατάκτηση των κοινωνικών φορέων, των οικονομικών συλλογικοτήτων- εργαζομένων και εργοδοτών- που έχει συνδεθεί τόσο με τον εξευρωπαϊσμό της χώρας, όσο και με τον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών και των λειτουργιών, οι οποίες έως τότε επηρεάζονταν σημαντικά από παρεμβάσεις κομματικές ή κρατικές.

Η κατάκτηση, λοιπόν, αυτή σηματοδότησε και τη συμβολική σύγκλιση των δυνάμεων του κεφαλαίου, της εργασίας αλλά και του κράτους, ως προς τον στόχο της εμβάθυνσης της οικονομικής και πολιτικής διακυβέρνησης.

Η πολιτική ατζέντα έπαψε να είναι προνόμιο της αλληλεπίδρασης κράτους-κόμματος, αλλά άρχισε να συγκροτείται μέσα από την αλληλεπίδραση κράτους-οργανωμένων συμφερόντων, συλλογικοτήτων με κοινά

συμφέροντα.

Οι συλλογικότητες αυτές συμμετείχαν πραγματικά στην παραγωγή κρατικών πολιτικών, συνδέθηκαν σε ευρωπαϊκό επίπεδο με αδελφές οργανώσεις μεταφέροντας από τη μια πλευρά στην άλλη καλές πρακτικές, ενισχύοντας, επίσης, την ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Όλα αυτά όμως πριν την κρίση. Με την κρίση ο θεσμός του κοινωνικού διαλόγου παρακάμφθηκε μπροστά στην οικονομική αναγκαιότητα.

Παρά τις σθεναρές αντιδράσεις των κοινωνικών εταίρων, οι ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις έχουν παγώσει, ενώ όλες οι αποφάσεις αυτά τα χρόνια λαμβάνονται είτε ερήμην των κοινωνικών εταίρων, είτε σε ένα πλαίσιο ad hoc νομιμοποίησης μιας ειλημμένης κυβερνητικής απόφασης.

Η επίκληση του κοινωνικού διαλόγου είναι πολλές φορές ψευδεπίγραφη.

Στην ανατροπή αυτής της κατάστασης οφείλουμε να στοχεύσουμε και να πλαισιώσουμε τον θεσμό με ένα νέο νόημα.

Αν λοιπόν θέλουμε να προσδιορίσουμε τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων στην εμβάθυνση της οικονομικής δημοκρατίας, χρειάζεται πρώτα να παραδεχθούμε όλοι και να συμφωνήσουμε ότι η υλοποίηση ενός οικονομικού προγράμματος δεν μπορεί να παρακάμπτει τους θεσμούς και τις διαδικασίες μιας δημοκρατικής πολιτείας.

Να συμφωνήσει και η πολιτεία ότι δεν μπορεί να σχετικοποιεί μια πολιτική σκοπιμότητα και από θεματοφύλακας ενός θεσμού να φτάνει να τον απαξιώνει και να αμισβητεί τη σημασία του.

Γιατί τότε αμφισβητείται και η ίδια η δημοκρατία.

Αν μέχρι τώρα, μέσα στα χρόνια της κρίσης, οι κοινωνικοί εταίροι παλεύουν να διασώσουν και να υπερασπιστούν τον κοινωνικό διάλογο μέσα σε συνθήκες "έκτακτης ανάγκης", από εδώ και πέρα η πολιτεία οφείλει να αναλάβει τις πρωτοβουλίες για να αναδείξει ξανά ότι ο κοινωνικός διάλογος είναι θεμελιώδης δημοκρατική και αναπτυξιακή προϋπόθεση.

Δημοκρατική γιατί συμβάλλει στη σύνθεση και **αναπτυξιακή** γιατί διαμορφώνει τη συναίνεση.

Με αυτές τις σκέψεις και με τη βαθιά μου πεποίθηση ότι ο κοινωνικός διάλογος είναι μια πραγματική κατάκτηση, θεωρώ ότι μπορούμε και πρέπει να του δώσουμε ένα νέο περιεχόμενο, αυτό της δημοκρατικής και αναπτυξιακής προϋπόθεσης.

Διότι, ακόμη κι αν καταφέρουμε να βγούμε από τα μνημόνια, τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία δεν θα λυθούν αυτόματα. Η ουσιαστική αντιμετώπισή τους θα έλθει μέσα από την ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου, με την ενεργή και ουσιαστική συμμετοχή ολόκληρης της κοινωνίας.

Άλλωστε, στις χώρες που ο κοινωνικός διάλογος είναι είναι συστηματικός και ουσιαστικός, υπάρχει και οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική ευημερία και κυρίως κοινωνική συνοχή και κοινωνική ειρήνη.

Εύχομαι να τα καταφέρουμε.

Ευχαριστώ.